

[J. S. Foget.]

Husmandsforeningerne har udtalt. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Rahbek i, at det mindre Husmandsbrug rammes haardst af denne Lov.

Til Belysning af Husmandsforeningernes Optræden ønsker jeg lige at foretage en Sammenligning. Hvad vilde man sige, om Fagforeningerne pludselig kom og sagde, at Lønningerne til Arbejderne var for store, eller at man ikke ønskede dem forhøjet? Det vilde i Virkeligheden være det samme. Eller kunde man tænke sig, at Grosserer-Societetet velsignede Priskontrollen, eller at Kapitalen kom og sagde: Renten er for høj, den skal sættes ned. Det vilde nøjagtig svare til, hvad Husmandsforeningernes Ledelse har stillet det arbejdende Landbrug over for. Jeg skal indrømme, at der findes visse Husmænd, som er interesserede i en lav Smørpris — det vil sige saakaldte Husmænd; der findes visse, som man kalder Husmænd, der køber mere Smør hjem, end de selv producerer. Saadanne Husmænd har selvfølgelig Forbrugerinteresser, og deres Standpunkt falder selvfølgelig nøje sammen med Hr. Nielsen Tvis's. Men den almindelige Husmand, ham man regner med som Landmand, hans Interesser falder ikke sammen hermed. Vi ved, at Landbrugets Raastoffer skal omsættes, og jeg lagde Mærke til, at den højtærede Minister i Folketinget ganske kynisk sagde omtrent saadan: Høsten skal jo omsættes, og hvad Pris vi end sætter, ved vi, at Varerne kommer frem. Det er i hvert Tilfælde et Standpunkt at tage, men det har intet med Samfundspolitik at gøre. Landbruget er i en Tvangssituation, er nødt til at sælge sine Varer til den Pris, som Lovgivningsmagten fastsætter. Jeg tror heller ikke, at Smørproduktionen det første halve Aar vil falde meget væsentlig paa Grund af dette, men jeg tror, det vil bevirke, at den falder senere, thi man vil lede efter andre Produktionsgrene, hvor der kan blive Dækning for Produktionsomkostningerne, og man vil flytte Produktionen fra den Produktionsgren, som Lovgivningsmagten bevidst gør urentabel.

Lovforslaget repræsenterer en social Foranstaltning og intet andet, og jeg er ganske klar over — lad mig understrege dette —, at der er meget væsentlige Dele af Bybefolkningen, som har vanskeligt ved at skaffe sig Føden under de nuværende Forhold. Det bliver da Lovgivningsmagtens Sag at sørge for, at Fordelingen i Befolkningen bliver saa ligelig som muligt, men det har aldrig været og kan aldrig

blive Lovgivningsmagtens Opgave at lægge Byrden ved en saadan social Foranstaltning over paa et enkelt Erhverv. Naar vi ved, at denne Foranstaltning virker saaledes, at den Mand, som dør med at faa Føden, og den Mand, som har Millionindtægter, opnaar nøjagtig den samme Fordel ved Loven, ser man allerede heraf det uretfærdige ved den. Naar man ved, at den Husmand, som dør med at betale Renter og Skatter, skal være med til at aflevere Smør til Underpris til den Kapitalejær, som sidder i København eller i andre Byer og lever højt paa det øvrige Samfunds Bekostning, mener jeg, at man her har Billedet af det, som man kalder Samfundspolitik.

Jeg kan ikke medvirke til dette Lovforslags Gennemførelse. Jeg ser paa det som et storstilet Stykke Stemmekøbspolitik, og jeg vil ikke alene tage Afstand derfra, men gaa direkte imod Lovforslaget.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri

(*Bordning*): Jeg takker Ordførerne for de fire store Partier for deres Tilslutning til Lovforslaget. Det ærede Medlem Hr. Rahbek fremsatte en Udtalelse om Ønskeligheden af at faa indført en højere Vinterpris paa Smør end Sommerprisen. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det vilde være det rigtigste, saaledes som Forholdene ligger i Øjeblikket; for under normale Forhold har vi i Almindelighed en højere Vinterpris end Sommerpris, fordi Sommerproduktionen er den billigste. Jeg har derfor ogsaa under de Forhandlinger, der er ført, udtalt min Villighed til at gennemføre en saadan Ordning, men der var ikke Mulighed for at opnaa Enighed herom, idet jeg mente, man maatte holde sig til de 4 Kr. 45 Øre gennemsnitligt. Man kunde efter min Mening gaa til en Forhøjelse ud over de 4 Kr. 45 Øre om Vinteren, hvis man foretog en tilsvarende Nedsættelse af Sommerprisen, men naar en saadan Nedsættelse ikke lod sig gennemføre, mente jeg, at det under de nuværende økonomiske Forhold vilde være uforsvarligt at gaa med til en højere Smørpris om Vinteren og dermed en højere Gennemsnitspris.

Det ærede Medlem fremsatte dernæst den Udtalelse, at der er meget smaa Indtægter i det mindre Landbrug for Øjeblikket; og derfor vilde en Fastholdelse af den nuværende Smørpris være følelig for det mindre Landbrug. Ja, det er rigtigt, som det ærede Medlem sagde, at der er meget smaa Indtægter i Husmandsbruget,